



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 1 czerwca 2011 roku

GAB/500/04/2011/BS

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

w związku z nałożonym na Rzecznika Praw Dziecka obowiązkiem przedstawienia Sejmowi i Senatowi informacji o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), działając na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się z prośbą do Pani Minister o następujące informacje:

1. ile Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zleciło badań a ile ekspertyz dotyczących przemocy rodzinnej wobec dziecka w terminie od 1.08.2010 r.?
2. ile środków finansowych przeznaczyło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na zlecenie badań i ekspertyz z zakresu przemocy wobec dziecka w rodzinie od 1.08.2010 r.?
3. ile i jakich działań dotyczących promocji świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy wobec dziecka podjęło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w terminie od 1.08.2010?
4. ile środków finansowych przeznaczyło Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programów dotyczących profilaktyki przemocy wobec dziecka w rodzinie realizowanych przez gminy, powiaty, województwa, organizacje pozarządowe, i inne podmioty np. kościoły i związki wyznaniowe w terminie od 1.08.2010 r.?
5. ile zgłoszeń dotyczących przypadków przemocy wobec dziecka w rodzinie wpłynęło do wojewódzkich i miejskich ośrodków pomocy społecznej, w terminie od 1.08.2010r., a ile w poszczególnych latach, w okresie 2006-2009?

6. kto dokonywał zgłoszenia przypadków przemocy wobec dziecka w rodzinie do pomocy społecznej w terminie od 1.08.2010 r. , a kto w poszczególnych latach, w okresie 2006-2009?
7. jaką odnotowano liczbę przypadków odebrania dziecka rodzinie, w tym z powodu przemocy w rodzinie przez zespoły interwencyjne w terminie po 1.08.2010r. na tle danych o odebraniu dziecka rodzinie / w tym także z powodu przemocy w rodzinie/ w poszczególnych latach w okresie 2006-2009?
8. jaką liczbę Niebieskich Kart zarejestrowano w pomocy społecznej /w tym ze wskazaniem dziecka jako ofiary przemocy w rodzinie/ odnotowano w poszczególnych latach w okresie 2006-2009, a jaką po 1.08.2010r.?
9. jaką odnotowano liczbę opiekunów prawnych z dziećmi w domach, schroniskach, hostelach dla ofiar przemocy domowej w poszczególnych latach w okresie 2006-2009 i jaką w terminie po 1.08.2010r.?
10. jaką liczbę dzieci identyfikowanych przez pomoc społeczną jako ofiary zaniedbywania przez rodziców/opiekunów skierowano do świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego w poszczególnych latach w okresie 2006-2009 a jaką po 1.08.2010r.?
11. ilu rodzinom, udzielono pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w poszczególnych latach w okresie 2006-2009, a ile po 1.08.2010r.?
12. ile dzieci powierzono rodzinom zastępczym w poszczególnych latach w okresie 2006-2009, a ile od 1.08.2010r.?
13. ilu opiekunom prawnym i ilu dzieciom udzielano w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej pomocy prawnej, psychologiczno-terapeutycznej w związku z przemocą w rodzinie w poszczególnych latach w okresie 2006-2009 i po 1.08.2010 ?
14. jaką liczbę przypadków przemocy wobec dziecka w rodzinie zgłoszono w ramach procedury Niebieskie Karty i poza nią z innych resortów? Jakich?
15. ile grup roboczych ds. przemocy wobec dziecka w rodzinie powołano po 1.08.2010r.?

Jednocześnie zwracam się z prośbą o przekazanie informacji w terminie 30 dni od daty otrzymania, zgodnie z art. 11 ust 3 ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka.

Do Dyrektora
Małgorzata



MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 30 czerwca 2011r.

SEKRETARZ STANU
Jarosław Duda

DPS- IIA-073-3335-50MB/11

Pan
Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka

Odpowiadając na pismo z dnia 1 czerwca 2011 r. znak: GAB/500/04/2011/BS dotyczące informacji o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm), którą zarówno Pan Rzecznik jak i Minister Pracy i Polityki Społecznej zobowiązani są przedłożyć Parlamentowi, na wstępie pragnę zwrócić uwagę Panu Rzecznikowi, iż zgodnie z interpretacją przepisów prawa w tym zakresie, wyrażoną przez prawników zatrudnionych w Ministerstwie, Informacja ta powinna być wspólnym dokumentem, o czym informowałem Pana Rzecznika w piśmie wystosowanym w kwietniu bieżącego roku. Niestety do chwili obecnej nie otrzymałem stanowiska w sprawie.

Odnosząc się do pytań zadanych w przesłanym piśmie informuję, że przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz treść Krajowego Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazują, iż wszystkie działania realizowane w tym zakresie ukierunkowane są na:

1. ofiary przemocy w rodzinie:
 - kobiety,
 - mężczyzn,
 - dzieci,
 - osoby niepełnosprawne,
 - osoby starsze,
2. sprawców przemocy w rodzinie,
3. świadków przemocy w rodzinie.

Minister Pracy i Polityki Społecznej na każdy rok realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wyznacza priorytety i wszelkie działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na szczeblu centralnym realizowane są w ramach tych priorytetów.

Rok 2010 poświęcony był osobom starszym i niepełnosprawnym, natomiast w roku bieżącym wyznaczone dla Ministra Pracy i Polityki Społecznej działania ukierunkowane są na osoby stosujące przemoc w rodzinie. Planowane jest zatem przeprowadzenie badań

dotyczących profilu sprawców przemocy w rodzinie, przeprowadzenie kampanii społecznej w tym zakresie, a także będą realizowane pozostałe działania wynikające z Krajowego Programu.

Trudno jest zatem odpowiedzieć na pytania dotyczące działań Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej realizowanych od 1 sierpnia 2010 r. w odniesieniu do krzywdzonych dzieci, bowiem takie działania na szczeblu centralnym realizowane były w 2008 r. oraz w pierwszej połowie 2009 r.

W tym okresie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej opracowało Raport dotyczących dzieci krzywdzonych, przeprowadziło badania na temat zjawiska przemocy w rodzinie wobec dzieci, a także było współrealizatorem Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej: „Kocham – Nie Biję”, „Kocham – Reaguję”, „Dzieciństwo bez Przemocy”.

Niemniej jednak pragnę zauważyć, że samorzady lokalne, które realizują zadania wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w najbliższym środowisku – bezpośrednio z ofiarami przemocy w rodzinie, są w posiadaniu danych będących w kręgu zainteresowania Pana Rzecznika.

Z informacji napływających z kraju wynika, iż Biuro Rzecznika Praw Dziecka kilka miesięcy temu zwróciło się z prośbą do Wojewodów o przesłanie opisu działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – mam nadzieję, że przesłane informacje w pełni wyczerpują wiedzę na temat zadań realizowanych na wszystkich szczeblach samorządów lokalnych.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej natomiast, każdego roku sporządza sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym niektóre informacje dotyczą form udzielonej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w tym dzieciom.

Poniżej prezentuję dane statystyczne w tym zakresie za rok 2010:

Wyszczególnienie	Podmiot prowadzący - Gmina			Podmiot prowadzący - Powiat		
	Liczba osób, którym udzielono pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób, którym udzielono pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Interwencja kryzysowa – ogółem	44 329	30 071	94 427	55 198	39 017	112 601
w tym udzielona dzieciom	10 288	5 775	21 426	8 565	5 835	19 348
w tym niepełnosprawnym	594	504	1 869	490	427	1 489
Pomoc całodobowa - ogółem	1 920	1 251	2 775	6 250	2 964	9 397
w tym udzielona dzieciom	620	385	1 210	3 131	1 871	6 347
w tym niepełnosprawnym	12	11	36	165	141	526

Ofiary przemocy w rodzinie, które otrzymują pomoc w ramach interwencji kryzysowej oraz znajdują się w placówkach całodobowych, korzystają z szerokiego spektrum wsparcia, a więc w zależności od potrzeb otrzymują pomoc prawną, psychologiczną, socjalną, pedagogiczną i terapeutyczną. Można więc uznać, że dane zawarte w powyższej tabeli są odpowiedzią na pytanie nr 13.

W kwestii dotyczącej pieczy zastępczej informuję, iż w 2006 r. w rodzinach zastępczych przebywało 61 470 dzieci, w 2007 r. – 64 995 dzieci, w 2008 r. – 65 624 dzieci, w 2009 r. – 65 590 dzieci, natomiast w 2010 r. – 65 950 dzieci.

Jednym z powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Zgodnie z danymi zawartymi w Sprawozdaniach MPiPS – 03 z tych powodów w 2006 roku ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystało 332 181 rodzin, w 2007 r. – 298 253 rodzin, w 2008 r. – 259 385 rodzin, w 2009 r. – 255 656 rodzin, natomiast w 2010 r. – 252 842 rodziny.

Odpowiadając na pytanie dotyczące liczby Niebieskich Kart wypełnionych przez pracowników socjalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej informuję, iż: w 2006 r. wypełniono – 18 589 Niebieskich Kart, w 2007 r. wypełniono - 14 291 Niebieskich Kart, w 2008 r. wypełniono - 15 638 Niebieskich Kart, w 2009 r. wypełniono – 15 771 Niebieskich Kart, natomiast w 2010 r. wypełniono – 14 647 Niebieskich Kart.

Ponadto informuję, iż Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej do chwili obecnej nie prowadziło statystyki dotyczącej powoływania grup roboczych przez samorządy gminne, bowiem zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest to zadanie fakultatywne. Natomiast, za pośrednictwem Wojewodów zbieraliśmy informacje dotyczące powoływania zespołów interdyscyplinarnych, z której wynika, iż do czerwca br. W 40% gmin powołane zostały zespoły interdyscyplinarne.

Jeśli chodzi o wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów profilaktycznych pragnę poinformować, iż od 2011 r., samorządy lokalne mogą otrzymywać wsparcie finansowe z budżetu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” opracowanego w oparciu o przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na dofinansowanie zadań własnych samorządy mogą otrzymać środki finansowe w wysokości 3 000 000 zł.

W marcu br na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ukazało się ogłoszenie o otwartym konkursie ofert, w oparciu o który podmioty uprawnione mogły aplikować o dofinansowanie. Ogłoszenie to zawierało informacje dotyczące warunków ubiegania się o dotacje oraz opis procedury wyboru ofert.

Zgodnie z treścią ogłoszenia podmioty uprawnione mogły ubiegać się o dofinansowanie w ramach następujących priorytetów:

1. Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie
2. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Weryfikacji wniosków pod kątem spełniania wymogów formalnych dokonywali Wojewodowie, natomiast ocenę merytoryczną przeprowadzał Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z zasadami konkursu lista podmiotów, które uzyskały najwyższą liczbę punktów zostanie zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Podmioty te otrzymają dofinansowanie na podstawie zawartych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej porozumień.

Na zakończenie pragnę zapewnić Pana Rzecznika, że Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej realizuje szereg zadań mających na celu wypełnienie obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w odniesieniu do wszystkich kategorii ofiar.

 *szczęśliwie*

